

Oliy o‘quv yurtlariga tayyorlanuvchilar uchun

abituriyentlar tayyorlov markazi

SAVOLLAR KITOBASI

ABITURIYENT: _____

imzo

Abituriyent diqqatiga !

Test topshiriqlarini yechishdan avval savollar kitobini varaqlab unda har bir fan bo‘yicha 30 ta savol mavjudligini tekshiring. Agar savollar soni kamligi aniqlansa, darhol auditoriya rahbariga ma’lum qiling.

Variant

Fanlar : Blok. Ona tili va adabiyot

Blok. Biologiya

Blok. Kimyo

OMAD YOR BO‘LSIN !!!

Qarshi 2019

Telegram manzilimiz @Qarshi_Alfa .

ONA TILI VA ADABIYOT

1. Qaysi javobda yasalish asosidagi undoshlari hosil bo'lish usuliga ko'ra o'zaro bir xil tasnif qilinadigan yasama sifat berilgan?
A) mangulik B) aqlsiz C) beparvo D) serhafsal
2. Karim bir to 'b lolalar qarshisida turib qoldi. Birdan chehrasidagi quvonch o'rnini xayrat egalladi. Lola tagida g 'uj-g 'uj chumoli tinim bilmay yuguradi. Ajoyibda bu chumolilar. Og'izlarida nimalar bo'lmaydi: bug 'doy, cho 'b, non ushoq...
Ushbu parchadagi so'zlarda necha o'rinda imloviy xatolik uchraydi?
A) 3 ta B) 4 ta C) 2 ta D) 5 ta
3. Quyida berilganlardan imloviy jihatdan to'g'ri yozilgan otlarni aniqlang.
- 1) pant; 2) dasro'mol; 3) tazyiq; 4) xayol; 5) ilmsiz; 6) kaltafaxm
A) 3, 5 B) 1, 2, 6 C) 3, 4 D) 3, 4, 6
4. Qaysi gapda sinekdoxa yo'li bilan ma'no ko'chishi kuzatilmagan?
A) Ertalab kelgan ko'zoynak hammadan keyin qolib uzoq suhbatalashdi.
B) Bu olamda Oy tanho, muborak Quyosh tanho,
Bo'y qizlarning ichinda bir shu egma qosh tanho.
C) Ko'rindiki, davron Farhodning qo'liga taqib qo'ygan uzuk bu ishq tuyg'usi ekan.
D) Ayolning ne sababdan jamoat, son-sanoqsiz qora ko'zlar huzurida ko'zyosh to'kkanini endi tushunib yetdim.
5. Qaysi gap tarkibida o'z paronimi bilan o'zaro bir xil turkumga mansub bo'la oladigan tub so'z qatnashgan?
A) Ular imkonlari yetgancha biz bilan non, yoqilg'i, kartoshka va hatto issiq kiyimlarni ham bo'lishardi.
B) «Olma» mening mehmondo'st xalqim
Odatiga yet so'z emasmi?
C) Adib Mo'min cholni «...kamdan kam uchraydigan baxtli odam edi» deya tasvirlashining sababini tushuntirishga harakat qiling.
D) A.Temur singari mard farzandlar Vatanimiz tuprog'ini yovlardan asrash yo'lida mislsiz qahramonlik ko'rsatdilar.
6. Qaysi javobda sifat va fe'lga oid yasama so'zlar qatnashgan?
A) Odmi, oddiy libos kiydimi yoki gohi och, gohi to'q yashadimi, ularga parvo qilmadi.
B) Kimki tinch yashashni istasa, pastkash odam bilan hech qachon do'stlashmaydi.
C) U niyoyatda ziyrak, idrokli, keng mushohadali, o'ta qiziquvchan, uquvli, bilimga chanqoq, mehnatkash edi.
D) Ongli so'zi shunday odamlarni bildiradiki, ular voqelikni, ijtimoiy hayotni, o'zining mavqeyi hamda tarixiy va fuqarolik burchini yaxshi tushunadilar.
7. Quyidagi qaysi gapda so'z yasovchi qo'shimchalar o'zaro omonimlik hosil qilgan?
A) Oq qog'oz ustiga stakanni qo'yib, atrofidan qalam yurgizib chiqsak, hosil bo'lgan ingichka dumaloq chiziq aylana deb ataladi.
B) Dehqoni boyigan yurtning eli boydir.
C) Men sening uchun tug'ildim, sening uchun yasharman, sen uchun o'larman.
D) Doshqozonga olov yoqilgan, kabobpaz sixlarini ko'raga tergan, boyagi qassob bola allaqachon qo'yni tinchitgan edi.
8. Ushbu so'zlar fonetik hodisa asosida yozilgan. Ular yasalish asosi fe'l turkumiga oid yasama otlar sanaladi.
Yuqoridagi fikrga mos keladigan so'zlar berilgan javobni aniqlang.
A) porloq, bo'yoq B) sayroqi, o'ynoqi C) taroq, bo'yoq D) bo'yoqli, sanoq
9. Ravishning ma'nosiga ko'ra faqat bir turi qatnashgan gapni aniqlang.
A) Shodmon aka, bu yer devning joyi ekan, Avaz borgan, so'ng Avazni yeb turib, „Buning jo'rasi bordir" deb bizlarni axtarib kelayotir.
B) Ko'p yillardan so'ng tasodifan uchratib qolgan Jo'rani taniganidan so'ng Mehrixon hushidan ketib qolishi bejiz emas, kitobxon bunga ishonadi.
C) Sekin o'sha xatni yerning o'rtasidan qidirib topadilar va o'qiydilar.
D) Hayoti davomida ko'p jasoratlari bilan el og'ziga tushgan adib umri poyonida o'limni ham mardona kutib oldi.
10. Qaysi javobda kompozitsiya va affiksatsiya usulida yasalgan fe'llar ishtirot etgan?

- A) U ko'maklashganda har qanday omadsizliklar barham topadi.
B) Chunki adabiyot Sizning didingizni o'stiradi, fikrash qobiliyatizingizni kuchaytiradi, odob-axloqingizni yanada chiroyliroq bo'lishiga ko'maklashadi.
C) Shamolni kutgani-kutgan, shamol qayoqqa essa, o'sha yoqqa egilib, yoppasiga salom beradi.
D) Alisher hozirgina o'zi bilan gaplashib turgan chol ulug' bir odam ekanini payqab, xonaqohdan chiqib qochdi.
11. Tahlili to'g'ri ko'rsatilgan gapni belgilang.
- A) Bu gaplar amirzoda qulog'iga borib yetganiga aslo shubha gilmadi.
B) Hozir: mol-jon o'rtada, inim, Buxoroga yetib olaylik, u yog'i bir gap bo'lar.
C) Nokerak gapni aytilib qo'yishing, aqlingni shoshiltirsang xom xulosalarga kelib qolishing mumkin.
D) Ayval oyog'indan kishanlarni olib qo'yishlariga buyrug' bering, - istehzoli kulib qo'ysi Namoz.
12. Qaysi gapda qatnashgan barcha ko'makchilar yasama so'z bilan ifodalangan gap bo'laklarini shakllantirishga xizmat qilgan?
A) Ustoz esa bu mumtoz oq tongdan olgan tuyg'u ilhomini, yangi quvonchini, issiq mehrini o'z shogirdlari – o'quvchilarga hadya etish uchun erta subhidamdayoq hayajon bilan maktab sari oshiqadi.
B) Adib ko'targan masalalar hamda asarning jozibadorligi haqida ma'lum tasavvur hosil qilish uchun «Miftoh ul-adl» kitobidagi hikoyalardan birini to'la holda keltirdik.
C) U, boshqa qalamkash birodarları singari, xalqni shu achinarli bir ahvoldan xalos etish uchun, avvalo, uning qanday mudhish bir holatda yashayotganini gavdalantirib berdi.
D) Bu yo'nalishdagi g'azallarning mundarijasi va badiiy xususiyatlarini anglash uchun tasavvuf haqida muayyan qarashga ega bo'lish lozim.
13. Qaysi javobda ham bitishuv, ham moslashuv, ham boshqaruva munosabatlari so'z birikmalari ishtirot etgan?
A) Bo'ladigan savdoning tezroq bo'lgani yaxshi.
B) O'z nafsiga asir bo'lgan odam insoniylikni qo'ldan boy beradi.
C) Hasad yurakning zanglanishi, qaysarlik – mag'lubiyat sababchisidir.
D) Qo'shning yomon bo'lsa, yomonlik kelar, Qo'shning yaxshi bo'lsa – omonlik.
14. Barcha ilmlarni mukammal egallab olishning imkoniy yo'q, shuning uchun ham eng kerakli, hayotda asqotadigan, e'tiqodga xizmat qiladigan ilmlarni o'rganish maqbul.
- Ushbu gapda qatnashgan aniqlovchilar haqida berilgan noto'g'ri fikrni toping.
- A) Ushbu gapda aniqlovchilarning barchasi vositasiz to'ldiruvchiga tobelangan.
B) Ushbu gapda aniqlovchilar kesimga bilvosita tobelangan.
C) Ushbu gapda aniqlovchi(lar)ning hokim bo'lak vazifasini bajarishi kuzatiladi.
D) Ushbu gapda qaratqich aniqlovchining egaga tobelanishi kuzatiladi.
15. Qaysi gapda vositali to'ldiruvchi va ega otlashgan sifat bilan ifodalangan?
A) Ishning oqibatini, nima bo'lishini bilish – oqillikdan, ammo keladigan falokatga chora izlamay qayg'u chekib o'tirish – nodonlikdan dalolat beradi.
B) Darhaqiqat, oqillar yuksak tuyg'ular haqida begonalar bilan sirushmaydilar.
C) Albatta, adolatparvar shoir donolarning g'ussa chekib, nodonlarning shod yashashidan ozorlanadi va buni murakkab ramzlar vositasida jozibali ifodalaydi.
D) Safar qilsang oq yo'l, bolam, omon yur, Razildan goch va oqillar tomon yur...
16. Fikrsiz aqlning zanggi bo'ladi,
Ilm-la egovla, yangi bo'ladi,
Oynadan ibrat ol, bir kun artmasang,
Ustida bir enlik changi bo'ladi.
- Yuqoridagi to'rtlikda qo'llangan kesimlarga xos to'g'ri hukmlarni belgilang.

1. Barcha kesimlar bir xil zamonni ifodalab kelgan. 2. Barcha kesimlar bir xil shaxs-sonni ifodalab kelgan. 3. Barcha kesimlar bir xil maylni ifodalab kelgan. 4. Barcha kesimlar bir xil tasdiq-inkorni ifodalab kelgan. 5. Gapning ifoda va maqsadiga ko‘ra barcha turi mavjud.

A) *faqat I* B) 2, 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 4

17. Qaysi gapda bosh gap orqali ifodalangan mazmunning maqsadini bildirgan ergash gapli qo‘shma gap berilgan?

A) 1920- yilda yozilgan «Yorqinoy» dramasi ham kichik sahna asarları edi, Shuning uchun ham Moskvadagi o‘zbek drama studiyasida sahnalashtirish uchun mahalliy mavzudagi asarlarga ehtiyoj tug‘ilgan.

B) *Qaldirg‘och pastlab uchsa, yog‘ingarchilik bo‘ladi.*

C) – Anavi, haligi, dandon sopli pichog‘ingiz sinib qolgan edi, shuning xabarini bergani keldim.

D) *Behuda qon oqmasin deb, Uyutib fig‘onini Yuboribdi raqibiga, Sevgan arg‘umog‘ini.*

18. Egalari shakldosh so‘zlar bilan ifodalangan ergash gapli qo‘shma gapni aniqlang.

A) Dekabr oyining boshida bir qor yog‘di, ammo keyin yana ostob charaqlab, havo ilib ketdi.

B) Kuzning o‘rtalarida havo bir-ikki dafa aynidi, shu bois vodiya qalin tuman tushdi.

C) Chin do‘sit yurakdan so‘zlar, chunki sening yomon bo‘lishingni aslo xohlamaydi.

D) *Ot xo‘rsinsa, bir falokat yuz beradi.*

19. Ko‘chada uchrab qoladigan, Sizni yaxshi ko‘rganidan hatto chuchuk tili bilan salom berib o‘tadigan yoshi kichikroq bolajonlarning esa hammasini ham taniy olmaysiz, ismlarini-da aniq aytaya olmaysiz.

Ushbu gapda qo‘llangan ko‘makchi fe’lli so‘z qo‘shilmalari soni nechta?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 1

20. Ariqlar chiqardik – yoqlar quritdi.

Ushbu gapda sodda gaplar orasiga nima sababdan tire ishlataligani?

A) qo‘shma gap qismlari orasida o‘xshatish munosabati ifodalanganligi uchun

B) qo‘shma gap qismlari orasida shart munosabati ifodalanganligi uchun

C) qo‘shma gap qismlari orasida izoh munosabati ifodalanganligi uchun

D) qo‘shma gap qismlari orasida zidlash munosabati ifodalanganligi uchun

21. «G‘aribning ko‘nglini ovlamoq savob», «Qilichdan seskanmas botirning tani», «Gavharni ne bilsin ushalgan sopol», «Zarning qadrini zargar bilar har yerda», «Kamlikning kamoli bordir, Manmanning zavoli bordir...», «Yaxshilarning yuzin ko‘rsang jannatdir, Yomon odam qilgan ishi minnatdir»...

Yuqorida hikmatli so‘zlar darajasiga ko‘tarilgan baytlar qaysi dostonda uchraydi?

A) *Ravshan* B) *Alpomish*

C) *Rustamxon* D) *Kuntug mish*

22. Tishim bari to‘kilib ketdi, durri g‘alton edi,

Ularni tish dema, charog‘i obon edi.

Ushbu baytda qo‘llangan she’riy san’at to‘g‘ri ko‘rsatilgan javobni toping.

A) *kitobat* B) *talmeh* C) *ruju* D) *tarse‘*

23. H.Kristian Andersen ertaklariga xos bo‘lmagan jumlanı belgilang.

A) Ertak bir jodugarning g‘alati ko‘zgu yasagani, bu ko‘zguda barcha yaxshi, go‘zal narsalar yomon, xunuk bo‘lib ko‘rinishi, barcha yaramas, xunuk narsalar esa aksincha, chiroyli, go‘zal bo‘lib ko‘rinishi haqidagi voqeal bilan boshlanadi.

B) Bu ertakni go‘zallik va ezzulkun ulug‘lovchi, soxtalik va qabihlikni qoralovchi, uning inqirozi muqarrarligi haqidagi asar, desak yanglishmaymiz.

C) Asar bilan tanishadigan bo‘lsangiz, romanda ... tasvirlagan mamlakatlar dunyo xaritasida yo‘q. Bu shaharlar badiiy uydurma mahsuli, ularni yozuvchining o‘zi o‘ylab topgan. Adib yashagan jamiyatda tanqidiy fikr bildirish, bir amaldor kirdikorlarini ochiq aytish juda xayfi edi.

D) *U Kayni izlab borar ekan, yoida kishilar xotirasini zaiflashitrib qo‘yadigan sehrgar bog‘iga, hamma narsa to‘kin-sochin bo‘lgan shahzoda va malika saroyiga, har qanday yovuzlikdan qaytmaydigan qaroqchilar to‘dasiga duch keladi.*

24. P.Qodirovning «Yulduzli tunlar» romanida Qutlug‘ Nigor xonim o‘n oydan beri ko‘rmagan o‘g‘li Boburni qanday tanib oladi?

A) *sallasiga qadalgan tojedorlik belgisidan* B) ko‘zlaridan

C) ovozidan D) *ostiga mingan yoldor saman otdan*

25. G‘.G‘ulomning «Shum bola» qissasida Qoravoy masjididdagi eshonga ta‘kidlagan: «O‘zim madrasada o‘qir edim, hozir ta‘til vaqt bo‘lgani uchun biroz pul topish maqsadida mardikor ishslash uchun safarni ixtiyor qilgan edim» degan yolg‘onlarini kimdan o‘rganganligini aytadi?

A) *Omondan* B) *Sulton o‘g‘ridan*

C) *Sariboydan* D) *pochchasidan*

26. «...yaxlit bir voqealik hikoya qilinmay, u fikr-mulohaza, mushohada va tahlillardan iborat maqolatlardan, kichik hajmli hikoyatlardan tuzilgan bo‘lsa, bu doston keng qamrovli voqealarini o‘z ichiga olgan murakkab sujetli yirik epik asardir. Bunday asarlarda tasvirlar o‘zgarishi, voqealar almashinuvni o‘ziga xos tarzda bo‘ladi. Ya‘ni voqealar bir makondan boshqasiga o‘tganda, lavhalarning biri ikkinchisiga ko‘chganda zamonaviy epik asarlarda bo‘lganidek boblar, bo‘limlar yoki sarlavhalar bilan ajratilmaydi...».

Ushbu fikrlar A.Navoiy Xamsasining qaysi dostoniga xos?

A) «*Saddi Iskandariy*» B) «*Hayrat ul-abror*»

C) «*Farhod va Shirin*» D) «*Sab‘ai sayyor*»

27. O.Yoqubovning bir adapiy turga mansub bo‘lmagan asarlarini toping.

A) «*Chin muhabbat*», «*Aytsam tilim kuyadi, aytmasam dilim*»

B) «*Larza*», «*Adolat manzili*»

C) «*Qanot juft bo‘ladi*», «*Osiy banda*»

D) «*Chin muhabbat*», «*Larza*»

28. *Eshilib, to‘lg‘anib ingranadi kuy, Qaylardan kelmoqda bu oh-u faryod.*

Kim u yig‘layotgan, ... mikin,

Va yo may kuychisi ... mikin, dod!

A. Oripov qalamiga mansub yuqorida misralarni to‘g‘ri izohlang.

A) *Navoiy // Mashrab* B) *Xayyom // Navoiy*

C) *Navoiy // Xayyom* D) *Uvaysiy // Mashrab*

29. Marhamat va muruvvat ko‘rsatganingda, yomon-u yaxshiga teng munosabatda bo‘lgin, degan fikrni chiroyli she’riy asoslash uchun ostob o‘z nurini vayrona va obod yerlarga teng sochishini misol qilib keltiradi. Quyoshdek yuksak martabada o‘tirgan amaldorni Sulaymonshohdek taxtini shamol ustiga qo‘ndirib, bu olamdan yeldek sayr etib o‘tsa ham oxir-oqibatda tanasi tuproqqa aylanishi va yelga sovurilishidan ogohlantiradi.

Ushbu ta‘riflar Ogahiy qalamiga tegishli bo‘lgan qaysi g‘azalga xos?

A) «*Mushkin qoshining hayati ul chashmi jallod ustuna*»

B) «*Baland aylab quyosha poya navro‘z*»

C) «*Yuzung ochkim, quyosh sadaang bo‘lub boshingdin aylansun*»

D) «*Ey sho‘x, ko‘zi qoshinga olam gado, man ham gado*»

30. «... bog‘chaning o‘rtasida bunyod topgan. Ixchamroq imoratdir. Ikki qavatlik. Lekin yoqimli imoratdir. Yuqorigi qavatiga ko‘p bezak beribdilar. To‘rt burchagida to‘rt hujrasi bor. ... Bu uyning har tomoniga suratlar solingan. Bu imoratni Bobur mirzo qurgan bo‘lsa-da, lekin bu tasvirlarni Sultan Abusaid mirzo buyurgandir» «Boburnoma»da keltirilgan ushbu ta‘riflar qaysi inshoot haqida?

A) *Tarabxona* B) *Ko‘ksaroy*

C) *Muqatta madrasasi* D) *Masjidi Laqlaqa*

Tuzuvchi: Ilhom Nurmurodov
Taklif va e’tirozlar uchun tel: +99894 524 62 45

BIOLOGIYA

31. Ekologik piramida fitoplankton-zoplankton-mayda baliq-yirik baliqdan iborat. Ekologik piramidadagi biomassani 60 % dagi og‘irligi 133,3 tonnani tashkil qilsa, u holda, 60 % li yirik baliqni og‘irligini aniqlang.

A) 150 kg B) 175 kg C) 120 kg D) 110 kg

32. Quydag'i qaysi jarayonlar rekombinat DNK olish jarayonini o'ta tezlashtirdi?

1) ko'chib yuruvchi genetik elementlarni kashf etilishi; 2) DNK molikulasida nukleotidlardan izchilligini aniqlashing kashf etilishi; 3) irlar molekulalarning tashqi muhitga javoban o'zagarishini kashf qilinishi; 4) restriksion endonukleozalar va elektroforez moslamalari vositasida DNK bo'laklarini o'ta anqilik bilan ajratishni kashf etilishi; 5) gibridomalar olish texnologiyasini kashf etilishi

A) 1, 5 B) 2, 4 C) 2, 4, 5 D) 1, 3, 5

33. Sodda hayvonlar kushandasasi hisoblangan hayvonning lichinkasi parazitlik qiladigan organizmlarga xos to'g'ri ma'lumotni aniqlang.

A) siyidigi ikkita siyidik yo'li orqali kloakaga ochiladi
B) yuragi qisqarganda qon yurakdan ana shu tomir orqali bosh tomonga haydaladi va u yerdan tana bo'shlig'iga o'tadi
C) bosh miya yarimsharlarida ilonizi burmalari mavjud
D) yurak bo'lmasida vena qoni bo'ladi

34. Vorsinkalarda limfa qon tomirlaiga so'rildigan modda tabiatiga ega garmonlarni belgilang.

1) insulin; 2) interferon; 3) testesteron; 4) esterogen; 5) xolesterol; 6) somatotrop; 7) glyukokortikoid; 8) timozin

A) 1, 7 B) 2, 6, 8 C) 3, 4 D) 2, 5

35. Nom'lum hayvonning tuxum hujayrsidagi jinsiy xromasomalar soni bitta somatik hujayrsidagi barcha xromasomalarini 12,5 % ini tashkil qilsa, ushbu hayvonning embrionidagi blastomerlar soni nazariy jixatdan uni tarkibidagi xromasomalar sonidan 7168 taga kam bo'lsa, noma'lum hayvonning blastomerlarini ekvotorilal va meridianal bo'linish nisbatini aniqlang.

A) 1:1,2 B) 1:1,67 C) 1:1,5 D) 1:1,8

36. Nerv(a) va gumoral(b) boshqarilishga mos bo'lgan javoblarni aniqlang. 1.hidni sezish 2.Ca va P almashinuyi boshqarilishi
3.buyrak ishiga ADG ta'siri 4.muozanat saqlash 5.ovqat hidiga so'lak ajralishi

A)a-1,4 b-2,3 B) a-1,5 b-4,3 C) a-4,5 b-4,1 D) a-1,3 b-4,5

37. To`rt kamerali yurak, bir bo`limali oshqozonga ega bo`lgan organizmlarni aniqlang. 1.Pekin 2.Qorabayr 3.Rus yo`rg`asi
4.Moskva 5.Axaltaka 6.Ukraina

A)2,3,5 B)1,4,6 C)1,5,6 D)2,3,6

38. Bir turga mansub bo`limgan turli organizmlarni belgilang
1) turli oroldagi vyuroklar 2) oddiy va xaltali krot 3) qizg'ish va qoramitir ikki nuqtali tugmachaqo'ng'izlar; 4) oq va qoramitir rangli qayin odimchi kapalaklari; 5) och va to'q jigarrang yetti nuqtali tugmacha qo'ng'izlar; 6) qishloq va shahar qaldirg'ochlari; 7) Toshkent va Taraz dalalaridagi kolarado qo'ng'izlari; 8) ko'p bargli va sariq lyupin

A) 1, 4, 8 B) 3, 5, 7 C) 2, 6,8 D) 1, 5, 8

39. Organizmning morfoloqik mezoniga xos javoblarni belgilang.

1) Taraz dalalaridagi kolorado qongizi Toshkent tumanidagiga nisbatan maydaroy bo'ladi; 2) oddiy qarag'ayning barglari och yashil rangda bo'ladi, 5-7 sm novdaga to'rttadan bo'lib birlashadi
3) Yevropadagi sanoatlashgan xududlarda qayin odimchi kapalagining rangi qoramitir, qishloqlarda oq turi ko'p uchraydi 4) erkak o'rdakning bo'yni oq, boshi yashil rangda bo'ladi 5) oq planariya tanasining oldingi tomonida uzun va ingichka paypaslagichi bor 6) zarpechakning mevasi suv o'tkazmaydigan qobiqqa ega, ildizi rivojlnamagan bo'ladi

A) 3, 4, 6 B) 1, 2, 6 C) 3, 4, 5 D) 1, 2, 5

40. Kumulyatev polimeriyada trigeterozigotali organizmlar chatishtrilganda, avlodda olingan organizmlar necha xil fenotipik sinfga ega?

A) 6 xil B) 7 xil C) 4 xil D) 8 xil

41. Shahar va qishloq qayin odimchisi kapalaklarini o'zaro munosabatini (a) va topinambur va kartoshkani atrof muhit bilan munosabatini (b) ekalogiyaning qaysi bo'limi o'rganadi?

A) a- autekalogiya; b- autekalogiya
B) a- sinekalogiya; b- autekalogiya
C) a- autekalogiya; b- sinekalogiya
D) a- sinekalogiya; b- sinekalogiya

42. Bir xromatidli xromasomalarni diploid (I) va gaploid (II) to'plami kuzatiladigan fazalarni belgilang.

1) anafaza; 2) anafaza II; 3) telofaza II; 4) profaza;
5) telofaza ; 6) metafaza II
A) I- 1, 5; b- 3 B) I- 2, 5; II- 1, 3
C) I- 2, 5; II- 3 D) I-1, 5; II- 4, 6

43. Noto'g'ri ma'lumotni belgilang.

A) xitin muddasi hashorotlarning hujayrasida qurilish va energetik jarayonlarni amalga oshiradi
B) batsidyaning hujayrasida polisaxarid mavjud
C) greyg lolasi va achambiti o'simligida poyasidagi va ildiz bo'g'izidagi barglari har xil tuzilishga ega
D) hujayra nazariyasi tufayli barcha organizmlar bir xil morfologik asosga ega ekanligi isbotlangan

44. Gulhayridoshlar oilasiga mansub o'simliklarning gullariga xos bo'lgan to'g'ri ma'lumotni aniqlang.

A) gulqo'rg'oni murakkab, gulkosacha va gultojiga ajralgan, halqada beshtadan joylashgan
B) gullari to'g'ri va ikki jinsli, murakkab shingil to'pgulda joylashgan
C) gulqo'rg'oni murakkab, gulkosacha va gultojiga ajralgan, changchilar beshta
D) gullari to'g'ri va ikki jinsli, soyabon yoki shingil to 'pgulda joylashgan

45. Qaysi javobda eshsakqurtining tut ipak qurtidan (a) va yomg'ir chuvalchangidan (b) farqli jixatlari berilgan?

1) chirindi bilan oziqlanadi; 2) qon aylanish sistemasi ochiq; 3) ikki juft mo'ylov larga ega;
4) ikki bo'limali oshqozonga ega; 5) tanasi boshko'krak va qorin qismlardan iborat;
6) qorin bo'limi 7 bo'g'imdan iborat; 7) ayrim jinsli; 8) ayrish sistemasini tuzilishi
A) a- 1, 3, 4, 5, 6, 8; b- 2, 3, 4, 5, 6, 7
B) a- 1, 2, 3, 4, 7, 8; b- 2, 3, 4, 5, 6, 7
C) a- 1, 2, 4, 5, 6, 8; b- 2, 4, 5, 6, 7, 8
D) a- 1, 3, 4, 5, 6, 8; b- 1, 2, 3, 4, 6, 7

46. Tibbiyotda qon bosimini pasaytrishda (1) va nafas organlari kasalliklarini davolashda (2) ishlataladigan o'simliklarni meva turi bilan bir xil meva hosil qiladigan o'simliklarni juftlang.

a) kanop; b) beda; c) saksovul; d) tugmachagul;
e) shuvoq; f) na'matak; j) oddiy lavlagi;
A) 1- a; 2- f B) 1- c, j; 2- a, d
C) 1- c; 2- e D) 1- c; 2- e, d

47. Mevasi tuxumsimon (a), to'pguli sharsimon (b) va bargi tuxumsimon (c) o'simliklarni belgilang.

A) a- sebarga; b- lola; c- tugmachagul
B) a- na'matak; b- piyoz; c- tugmachagul
C) a- na'matak; b- piyoz; c- qora ituzum
D) a- sebargal; b- piyoz; c- qora ituzum

48. Bola necha oyligida birinchi signal sistemasi faoliyatini yaqqol kuzatish mumkin?

A) 11 oylikda B) 2 oylikda
C) 1 oylikda D) 3 oylikda

49. Tog'li aholilar orasida ko'zi ko'k bo'lgan odamlar 25 % ni tashkil qiladi Agar shu tog'da yashovchi aholi soni 8000 tani tashkil

qilsa, ko'zi ko'k bo'lmanan geterozigotali odamlar ko'zi ko'k odamlardan necha barobar ko'p?

- A) 5 B) 2,5 C) 6 D) 2

50. Meristema to'qimasi moyozning telefaza(I) bosqichidagi to`plamini aniqlang. 1.bir xromatidali diploid 2.bir xromatidali gaploid 3.ikki xromatidali diploid 4.ikki xromatidali gaploid 5.xromasoma diploid ikki DNK ipli 6.xromasoma gaploid ikki DNK ipli 7.xromasoma tetraploid bir DNK ipli 8.xromasoma diploid bir DNK ipli A)1,5 B)2,7 C)4,6 D)1,8

51. Suyakli baliqlarning har xil tur vakillarining qanday tuzilishi idioadaptatsiyaga misol bo'la oladi?

- 1) suzgich qanotlari shakli; 2) tana rangi;
3) tnasining shakli; 4) suzgich qanotlari tuzilishi;
5) kelib chiqishi; 6) suzgich pufagini bo'lishi

- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 4 D) 4, 5, 6

52. Ko'zning optik qismiga xos bo`lgan ma'lumotlarni aniqlang. 1.yorug'likni sindirib o'tkazish 2.rang ajratish
3.akkamodatsiya 4.gipermetropiya 5.daltonizm 6.miopiya 7.tungi ko'rish

- A)1,4 B)2,7 C)1,2 D)3,7

53. Genotipi $A_1A_1A_2A_2A_3A_3$ bo`lgan bo'y 180 sm li erkak va genotipi $A_1a_1a_2a_2a_3a_3$ bo`lgan bo'y 155 sm li ayol avlodining bo'y uzunligi qancha (sm) bo'ladi?

- A) 170, 165 B) 175, 160
C) 150, 160 D) 175, 180

54. Geterozigota va gomozigota holati uchramaydigan qon guruxiga ega bo`lgan ota onalarning biri gemofilya bo'yicha tashuvchi biri esa, degeterozigotali bo`lgan ota-onasi nikoxidan tug'ilgan farzandlarni necha foizi universal donor (a) va universal retsipyant (b) qon guruxiga ega?

- A) a- 12,5 %; b-25 % B) a- 0 %; b- 0 %
C) a- 0 %; b- 25 % D) a- 12,5 %; b- 0 %

55. DNK da 520 ta vodarod bog' bor. Purin asoslarining T ga nisbati 2,5 bo'lsa, DNK uzunligini (nm) aniqlang.

- A) 135 nm B) 68 nm C) 102 nm D) 81,6 nm

56. Hayvonlarning murdasi va tezagi bilan oziqlanadigan hayvonlar mansub bo`lgan, turkum vakillarini aniqlang.

- a) nereida; b) brozna qo'ng'izi; c) bo'ka;
d) zaxkash; e) iskabtopar; f) burga; j) bit;
k) kana; h) podoliya

- A) a, d, k B) b, c, e, h C) c, e D) b, f, j

57. Nafas olishning boshqarilishi bilan bog'liq noto'g'ri ma'lumotlarni belgilang.

- A) nafas olishning gumoral yo'l bilan boshqarilishida karbonad angdirid gazi muhim rol o'ynaydi
B) orqa miyaning 7 ta segmentdan iborat qismida diafragma harakatini boshqaruvchi nervlarning markazi joylashgan
C) orqa miyaning qo'lning uchki yuzasi teri va muskullarini sezish va harakatlanish vazifasini ta'minlaydigan qismi qovurg'alararo muskullarning ham ishini boshqaradi
D) noto'g'ri ma'lumot berilmagan

58. Ulotriksning izogametralari uchun mos keladigan to'g'ri fikrni toping.

- A) Zigota hosil qilib, timim davrini o'taydi.
B) Jinssiz ko'payishda hosil bo'ladi, ikki hivchinli
C) Jinsiy ko'payishda hosil bo'ladi, rizoid hosil qiladi
D) To'rt xivchinli bo'lib, to'rtta ulotriks ipini hosil qiladi.

59. Avstraliya biogeografik viloyatidagi diafragmaga ega bo`lmagan issiqliqlari hayvonlarni ko`rsating.

- 1.lattachi baliq 2.xashaki tovuq 3.tovus 4.gatteriya guatara
5.kapachi 6.echkiemar 7.Lira
A) 2,5,7 B)1,4,6 C)2,3,7 D)1,5,7

60. Embrionning mezoderma qavatidan rivojlanadigan sistemalarini kasalliklarini davolashda qaysi o'simliklar ishlataladi?

- 1) itsigak; 2) sachratqi; 3) tugmachagul;
4) cherkez; 5) qirqbo'g'im; 6) dorivor gulxayri

- A) 1, 4 B) 2, 3 C) 4, 5 D) 1, 6

TUZUVCHI: Ne'madulla Qurbanov.
Taklif va e'tirozlar uchun: +99897 222 04 50.

K i m y o

61. Elektronlar soni teng bo`lgan CO₂ va XO aralashmasida gazlarning hajmiy nisbatlari 7:11 bo'lsa, XO molyar massasini (g/mol) aniqlang.

- A) 30 B) 51,5 C) 28 D) 44

62. Atomlari soni teng bo`lgan Na o'rta tuzi va suv aralashmasida 41/53 massa ulushli eritma olindi. Kislota qoldig'i va suv atomlari nisbati 5/3 :1 bo'lsa, tuz molyar massasini (g/mol) aniqlang.

- A) 142 B) 164 C) 158 D) 156

63. MeSO₄•nH₂O tarkibida vodorod va oltingugurning massa ulushi 4% va 12,8% bo'lsa, Me ni aniqlang.

- A) Ca B) Zn C) Fe D) Cu

64. 0,4 mol ishqoriy metall oksididan 134,8 g uning xloridi olindi. Metallni aniqlang.

- A) Rb B) Na C) Cs D) K

65. Mis metali 3:1 massa nisbatda olib, uni konsentrangan va suyultirilgan nitrat kislotada eritilganda olingan tuzlarning atom nisbati

qanday bo'ladi?

- A) 9:1 B) 3:1 C) 7,5:1 D) 9:12

66. Atom tarkibidagi zarrachalarni ularning massalari ortib borish tartibida joylashtiring. 1) elektron 2) neytron 3) proton

- A) 1,2,3 B)2,1,3 C) 1,3,2 D)3,1,2

67. Quyida keltirilgan elementlar juftligidan elektron tortib olish xususiyati nisbatan yuqori bo`lganlarini tanlang.

- 1) 8 va 9 2) 16 va 17

- 3) 7 va 9 4) 8 va 17

- A) 9,16,9,8 B) 8,17,7,8

- C) 9,17,9,8 D) 8,17,9,8

68. Kislorodda qanday oksidlanish darajalari uchraydi?

- a) -1 b) -3 c) +1 d) +2 e) -2 f) 0

- A) a,b,c,d,e,f B) a,b,d,e C) a,c,d,e,f D)a,b,d,e,f

69. Fizik xossalariiga ko'ra metall, kimyoviy xossalariiga ko'ra ham metall ham metallmas xossalari namoyon qiladigan elementni aniqlang?

- A) Ni B) Fe C) Zn D) Ag

70. 45 ta MgHPO₄•3H₂O tarkibida allatropik o'zgarish (modifikatsiya) hosil qiladigan atomlarning soni nechta bo'ladi?

- A) 360 B)270 C) 90 D) 315

71. Quyidagi tartib raqamlar ketma-ketligida elementlar tarkibida neytronlar soni qanday o'zgaradi?

- 1) 12→13 2) 13→14 3) 18→19

- a) ortadi b) kamayadi c) o'zgarmaydi

- A) 1a, 2b, 3c B) 1a, 2c, 3b C) 1a,2a,3b D) 1b,2c,3a

72. Kislorod atomlari soni 87,29•1023 ta bo`lgan 49% li sulfat kislota eritmasi orqali necha F tok o'tganda eritma konsentratsiyasi 7%ga ortadi?

- A) 5,25 B) 4,17 C) 3,33 D) 7,5

73. AgNO₃ ning 150 g 17 % li eritmasiga 20 g Cu plastinka tushirildi, massasi 38 % ga ortgan plastinka eritmada chiqarib olindi, eritmadiagi kumush tuzining massasini (g) aniqlang.
A) 14,1 B) 8,5 C) 9,4 D) 10,8

74. Ca₃(PO₄)₂ + C + SiO₂ → reaksiyada P + X + Y mahsulotlar olinadi. Molekulyar massasi eng kichik mahsulotni aniqlang.

- A) Si B) P C) CO D) O₂

75. Qaysi qonun tufayli H₂ N₂ Cl₂ O₂ kabi molekulalar tarkibiga ikkita atom kirishi aniqlandi?

- A) tarkibning doimiylik qonuni
B) karrali nisbatlar qonuni
C) Avogadro qonuni
D) modda massasining saqlanish qonuni

76. Iffi yoki bir necha atomning molekula, kristall, ion va radikal kabi murakkab sistemalarda bir-birini ushlab turish kuchlari ...deyiladi.

- A) elektromanfiylik B) atom radius
C) Kimyoviy bog'lanish D) kristall panjara

77. Nisbatan ancha kam miqdordagi elektronlar ko'p miqdordagi ionlarni bir-biriga bog'lab turadigan kimyoviy bog'lanish turini belgilang.

- A) ion B) metall C) ion va metall D) vodorod

78. Yopiq zanjirli to'yingan uglevodorodlar ... deyiladi?

- A) alkanlar B) sikloalkanlar C) alkenlar D) alisiklik alkenlar

79. Noma'lum alkan alken va vodorod hosil qilganda massasini 1/29 marta kamaytiradi. Olingan alkendan qanday molekulyar massali spirt (m.a.b) hosil bo'ladi?

- A) 74 B) 60 C) 88 D) 102

80. MeSO₄ ning 2 moli 10 mol suvda eritilganda MeSO₄ ning massa ulushi 64% bo'ldi. Me ni aniqlang.

- A) Fe B) Cu C) Zn D) Ti

81. Alkin molekulasi tarkibida alken yoki alkandan farq qiladigan qanday karrali bog' mavjud?

- A) C-C orasida bitta π -bog' tutgan qo'shbog' mavjud
B) C-C orasida bitta uchbog' va uning tarkibida 2 ta π -bog' bor C) molekula tarkibida ikkita qo'shbog' va ularning tarkibida bittadan π -bog' mavjud
D) molekula tarkibida bittadan qo'shbog' va uchbog' bo'lib, ularning tarkibida bittadan π -bog' mavjud

82. Asetilenda σ - va π -bog'lar nisbatini aniqlang.

- A) 2:3 B) 2:4 C) 3:2 D) 4:3

83. Alkin uchbog'ini tutgan ikkita yonma-yon uglerod atomlari orasidagi sigma bog'larini hosil qilishda p-orbitallarning hissasi necha % ga teng?

- A) 33,33 B) 66,67 C) 50 D) 25

84. 4,48 litr (n.sh) alkan tarkibida $21,672 \cdot 10^{23}$ ta elektron bo'lsa, uni aniqlang.

- A) metan B) etan C) propan D) butan

85. 4,48 litr (n.sh) alkan tarkibida $7,224 \cdot 10^{23}$ ta neytron bo'lsa, uni aniqlang.

- A) metan B) etan C) propan D) butan

86. Alkanlarning kislrorudda yonish umumiyligi tenglamasida H₂O va CO₂ ning koefitsientlari ayirmasini belgilang.

- A) 1,5n B) 1 C) 2n-1 D) n+0,5

87. 1 mol alkanni to'la yoqish uchun 2:3 hajmiy nisbatdagi ozon-kislrorud aralashmasidan 95/12 mol sarflangan bo'lsa, alkanni aniqlang.

A) geksan B) pentan C) propan D) butan

88. CO + H₂=CH₃OH reaksiyada 1,12 m³ metanol olish uchun ($\eta=0,8$) necha m³ gaz aralashmasi sarflanadi?

- A) 3,36 B) 2,688 C) 4,2 D) 5,6

89. Quyidagilar orasidan Lavuazye-Laplas qonunini belgilang
A) har qanday muirakkab moddaning oddiy moddalarga qadar parchalanish issiqligi miqdori

B) oddiy moddalardan 1 mol murakkab moddaning hosil bo'lishida ajaralib chiqadigan yoki yutiladigan issiqlilik miqdori

C) har qanday muirakkab moddaning oddiy moddalarga qadar parchalanish issiqligi uning hosil bo'lish issiqligiga teng bo'lib, ishorasi qarama-qarshi tarda ifodalanaadi

D) Reaksiyalarning issiqlilik effekti boshlang'ich moddalar bilan hosil bo'lgan mahsulotlarning tabiatiga bog'liq bo'lib, reaksiyaning oraliq bosqichlariga taalluqli emas

90. Quyidagi elementlardan qaysi biri inson tanasining 99,4 % ini tashkil qilgan elementlar qatoriga mansub emas?

- A) Fe B) Ca C) N D) H

TUZUVCHI: Iskandar Allaberdiyev.
Taklif va e'tirozlar uchun: +99890 314 61 54